EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 29.9.2026.
COM(2026) 514 final

2026/0291 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru attiecībā uz atļaujas pagarināšanu groza Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/512, ar ko Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 16. un 168. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ("PVN direktīva"[1]) Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem nolūkā vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļaut noteiktu veidu nodokļa nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļa maksāšanas.

Saskaņā ar Protokolu par Īriju/Ziemeļīriju (tagad saukts par "Vindzoras regulējumu"[2]) Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas[3] ES tiesību noteikumi PVN jomā attiecībā uz precēm ir piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju.

Saskaņā ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/512[4] Apvienotajai Karalistei atbilstīgi PVN direktīvas 395. panta 1. punktam tika piešķirta atļauja Ziemeļīrijā piemērot īpašu PVN pasākumu, kas paredz vienotas likmes pasākumus attiecībā uz neatskaitāmo pievienotās vērtības nodokli, ko uzliek par degvielas izdevumiem uzņēmumu automobiļiem, un kas nav saskaņā ar PVN direktīvā paredzētajiem vispārīgajiem noteikumiem,.

Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2026. gada 25. martā, Apvienotā Karaliste prasīja atļauju iepriekš minēto īpašo pasākumu attiecībā uz Ziemeļīriju turpināt piemērot arī pēc 2026. gada 31. decembra.

Komisija 2026. gada 24. jūlijā pārsūtīja Apvienotās Karalistes lūgumu dalībvalstīm. Komisija 2026. gada 29. jūlija vēstulē paziņoja Apvienotajai Karalistei, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga pieprasījuma izskatīšanai.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

PVN direktīvā ir paredzēts, ka nodokļa maksātāji parasti var atskaitīt PVN par pirkumiem, ciktāl tos izmanto darījumiem, par kuriem uzliek nodokli. Tāpēc PVN, kas saistīts ar saimnieciskās darbības preces lietojumu privātām vajadzībām, nav atskaitāms. Līdz ar to PVN par lietojumu privātām vajadzībām ir jāuzskaita, ja attiecībā uz jaukta lietojuma preci (preci, ko lieto gan saimnieciskajai darbībai, gan privātām vajadzībām) pirkuma brīdī tika atskaitīta kopējā PVN summa.

Attiecībā uz uzņēmuma automašīnām, kuras daļēji lieto privātām (ar saimniecisko darbību nesaistītām) vajadzībām, bieži vien ir grūti un apgrūtinoši precīzi aprēķināt lietojumu privātām vajadzībām, un tam būtu nepieciešama detalizēta nobraukuma uzskaite.

Šajā kontekstā Apvienotā Karaliste attiecībā uz Ziemeļīriju izmanto īpašu PVN režīmu, lai apliktu ar nodokli lietojumu privātām vajadzībām, pamatojoties uz vidējo nobraukumu privātām vajadzībām (kas noteikts, balstoties uz Transporta ministrijas un Transportlīdzekļu sertifikācijas aģentūras iedzīvotāju mobilitātes apsekojuma datiem) apvienojumā ar degvielas

---

1 OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

2 OV L 102, 17.4.2023., 87. lpp.

3 Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign.

4 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2021/512 (2021. gada 22. marts), ar ko Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 16. un 168. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 103, 24.3.2021., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/512/oj).

patēriņu uz kilometru, ko aprēķina, pamatojoties uz CO_2 emisiju rādītājiem, un autotransporta degvielas mazumtirdzniecības cenu.

Šī vienotās likmes shēma attiecībā uz Ziemeļīriju tika atļauta ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/512 līdz 2023. gada 31. decembrim. Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2023/2907[5] minēto atļauju pagarināja līdz 2026. gada 31. decembrim.

Īpašais režīms ir fakultatīvs – nodokļu maksātāji tā vietā varētu izvēlēties atskaitīt PVN par degvielu, balstoties uz detalizētu nobraukuma uzskaiti.

Apvienotā Karaliste uzskata, ka šis režīms joprojām ir precīzs un ir radījusi būtiskus vienkāršojumus gan Ziemeļīrijas uzņēmumiem, gan nodokļu administrācijai, jo praksē ir apgrūtinoši veikt detalizētu nobraukuma uzskaiti, kā arī veikt šīs uzskaites revīziju.

Ņemot to vērā, Apvienotā Karaliste attiecībā uz Ziemeļīriju prasīja atļauju turpināt atkāpes piemērošanu no 2027. gada 1. janvāra. Taču atkāpe būtu jānosaka uz laiku līdz 2029. gada 31. decembrim, lai varētu izvērtēt, vai īpašajā režīmā joprojām pareizi atspoguļojas proporcionālais sadalījums starp lietojumu saimnieciskajai darbībai un privātajām vajadzībām.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

PVN direktīvas 176. pantā ir noteikts, ka Padome lemj, uz kuriem izdevumiem neattiecas PVN atskaitīšana. Līdz tam tā ļauj dalībvalstīm saglabāt izņēmumus, kuri šo valstu tiesību aktos pastāvēja 1979. gada 1. janvārī. Tādējādi ir vairāki stāvokļa saglabāšanas noteikumi, kuri ierobežo PVN atskaitīšanas tiesības attiecībā uz vieglajiem pasažieru automobiļiem.

Neatkarīgi no iepriekšējām iniciatīvām paredzēt noteikumus par to, uz kurām izdevumu kategorijām var attiecināt atskaitīšanas tiesību ierobežojumu[6], šāds īpašais režīms ir lietderīgs, kamēr nav notikusi šo noteikumu saskaņošana ES līmenī.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

PVN direktīvas 395. panta 1. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Ņemot vērā PVN direktīvas noteikumu, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, subsidiaritātes princips jau ir piemērots PVN direktīvas līmenī.

- **Proporcionalitāte**

Lēmums attiecas uz atļauju, ko Apvienotajai Karalistei pēc tās pieprasījuma piešķir attiecībā uz Ziemeļīriju, un tas nerada nekādus pienākumus.

---

5 Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2023/2907 (2023. gada 21. decembris), ar kuru groza Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/512, ar ko Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 16. un 168. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, attiecībā uz atļaujas pagarināšanu (OV L, 2023/2907, 27.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2907/oj).

6 Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 77/388/EEK nolūkā vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa saistības (COM (2004) 728, OV C 24, 29.1.2005., 10. lpp.), atsaukts 2014. gada 21. maijā (OV C 153, 21.5.2014., 3. lpp.).

Ņemot vērā īpašā režīma ierobežoto tvērumu, tas ir samērīgs ar izvirzīto mērķi, proti, vienkāršot pienākumus PVN jomā un PVN iekasēšanu konkrētā nozarē. Nodokļu maksātājiem šis režīms ir fakultatīvs.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments ir Padomes īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 1. punkta pirmo daļu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais juridiskais instruments, jo to var adresēt atsevišķai valstij.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām netika veikta. Šā priekšlikuma pamatā ir Apvienotās Karalistes pieprasījums attiecībā uz Ziemeļīriju, un tas attiecas vienīgi uz Ziemeļīriju.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Ierosinātā lēmuma mērķis ir ļaut Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju turpināt izmantot sistēmu, ar ko vienkāršo PVN iekasēšanu un ar to saistītos pienākumus attiecībā uz degvielas izdevumiem par uzņēmumu automobiļiem, ko daļēji lieto ar saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām, tāpēc šā lēmuma potenciālā ietekme ir pozitīva.

Nodokļu maksātājiem, kuri izvēlas izmantot šo sistēmu, samazinās administratīvais slogs un atbilstības nodrošināšanas izmaksas, jo tiem nav PVN vajadzībām par katru uzņēmuma automobili jākārto detalizēta nobraukuma uzskaite. Šādas uzskaites prasību ievērošana var būt laikietilpīga un nereti rada ievērojamu administratīvo slogu, kaut gan attiecīgās nodokļa summas ir salīdzinoši mazas. Šī vienkāršošanas metode samazina slogu arī nodokļu iestādēm, kurām citādi būtu jāpārbauda daudzi individuāli gadījumi.

Turklāt ietekme jebkurā gadījumā būs neliela, jo ierobežots ir gan atkāpes tvērums, gan tās piemērošanas laiks.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Pasākumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar Vindzoras regulējuma 8. panta otro daļu ieņēmumus no darījumiem, par kuriem uzliek nodokli Ziemeļīrijā, netiek nodoti ES.

5. CITI ELEMENTI

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula: automātisks laika ierobežojums līdz 2029. gada 31. decembrim.

2026/0291 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru attiecībā uz atļaujas pagarināšanu groza Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2021/512, ar ko Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 16. un 168. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu[1] un jo īpaši tās 395. panta 1. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2021/512[2] atļauj Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju līdz 2026. gada 31. decembrim piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 16. un 168. panta, lai, pamatojoties uz vienotu likmi, noteiktu pievienotā nodokļa likmes (PVN) daļu, kas attiecas uz degvielas izdevumiem, kuri radušies, uzņēmumu automašīnas lietojot privātajām vajadzībām (“īpašais pasākums”).

(2) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2026. gada 25. martā, Apvienotā Karaliste prasīja atļauju īpašo pasākumu attiecībā uz Ziemeļīriju turpināt piemērot arī pēc 2026. gada 31. decembra.

(3) Kā paredzēts Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otrajā daļā, Komisija ar 2026. gada 24. jūlija vēstulēm nosūtīja Apvienotās Karalistes iesniegto pieprasījumu visām dalībvalstīm. Komisija 2026. gada 29. jūlija vēstulē paziņoja Apvienotajai Karalistei, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga pieprasījuma izskatīšanai.

(4) Saskaņā ar informāciju, kas sniegta Apvienotās Karalistes pieprasījumā, īpašais un nodokļu maksātājiem fakultatīvais pasākums gan nodokļu maksātājiem, gan nodokļu iestādei ir nodrošinājis efektīvu vienkāršotu PVN iekasēšanas procedūru attiecībā uz degvielas izdevumiem uzņēmumu automašīnām, kuras daļēji lieto privātajām vajadzībām. Saskaņā ar Apvienotās Karalistes interpretāciju faktiskā situācija, kas attaisno šā īpašā pasākuma piemērošanu, nav fundamentāli mainījusies.

(5) Tāpēc ir lietderīgi pagarināt īpašā pasākuma piemērošanu. Minētajam pagarinājumam vajadzētu būt ierobežotam laikā, lai Apvienotā Karaliste varētu pienācīgi uzraudzīt to, vai uz vienotas likmes pamata noteiktā PVN daļa joprojām pareizi atspoguļo degvielas

[1] OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

[2] Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2021/512 (2021. gada 22. marts), ar ko Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 16. un 168. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 103, 24.3.2021., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/512/oj).

izdevumus, ko rada uzņēmumu automašīnu lietošana privātajām vajadzībām. Tāpēc īpašā pasākuma atļaujai būtu jāzaudē spēks 2029. gada 31. decembrī.

(6) Ja Apvienotā Karaliste prasīs īpašo pasākumu vēlreiz pagarināt uz laiku pēc 2029. gada 31. decembra, tai pieprasījums kopā ar ziņojumu būtu jāiesniedz Komisijai līdz 2029. gada 31. martam.

(7) Saskaņā ar Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas[3] Protokola par Īriju/Ziemeļīriju (tagad saukts par Vindzoras regulējumu[4]) 8. panta otro daļu ieņēmumi no darījumiem, par kuriem uzliek nodokli Ziemeļīrijā, netiek nodoti Savienībai. Tādējādi īpašajam pasākumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, kuri balstās uz PVN.

(8) Tāpēc Īstenošanas lēmums (ES) 2021/512 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma (ES) 2021/512 1. pantu aizstāj ar šādu:

“1. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 16. un 168. panta, Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju ir atļauts līdz 2029. gada 31. decembrim, pamatojoties uz vienotu likmi, noteikt PVN daļu, kas attiecas uz degvielas izdevumiem, kuri radušies, uzņēmumu automašīnas lietojot privātajām vajadzībām.

Pieprasījumu pagarināt šajā lēmumā paredzētā pasākuma piemērošanu iesniedz Komisijai līdz 2029. gada 31. martam, un tam pievieno ziņojumu, kas pierāda īpašā pasākuma efektivitāti un tā mērķu sasniegšanu. Ziņojumā ietver pārskatu par to, vai PVN daļa joprojām pareizi atspoguļo degvielas izdevumus, ko rada uzņēmumu automašīnu lietošana privātajām vajadzībām.”

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā paziņošanas dienā.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei attiecībā uz Ziemeļīriju.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs(-a)

[3] OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2020/sign.
[4] OV L 102, 17.4.2023., 87. lpp.